

TOP 10

DUURZAME SCHOLEN

DE KWALITEIT VAN DE MEESTE SCHOOLGEBOUWEN IN NEDERLAND IS **BEDROEVEND**. ZOWEL BOUWKUNDIG ALS INSTALLATIE-TECHNISCH ZIJN VEEL VERBETERINGEN NODIG. VERBETERINGEN DIE LEIDEN TOT GEBOUWEN WAAR KINDEREN GOED KUNNEN LEREN EN ONDERWIJZEND PERSONEEL GEZOND KAN WERKEN. EN VERBETERINGEN DIE LEIDEN TOT BETER BETAALBARE GEBOUWEN. DIT VRAAGT EEN ANDERE MANIER VAN (SAMEN)WERKEN: **INTEGRAL ONTWERPEN** EN **STURING OP DE REALISATIE**. HET KLIMAATVERBOND, EEN VERENIGING VOOR EN DOOR GEMEENTEN, PROVINCIES EN WATERSCHAPPEN MET ALS VOORNAAMSTE DOEL OM GEZAMENLIJK HET KLIMAAT- EN MILIEUBELEID **OP EEN HOGER NIVEAU** TE BRENGEN, WERKT SAMEN MET RUIMTE OK AAN EEN GREEN DEAL ENERGIENEUTRALE SCHOLEN. DEZE **GREEN DEAL** WIL EEN BELANGRIJKE BIJDRAGE LEVEREN AAN DE **KWALITEITSVERBETERING** VAN SCHOOLGEBOUWEN. DE INSTEELK IS OM DE PROFESSIONALITEIT EN HET KENNISNIVEAU VAN DE OPDRACHTGEVERS (GEMEENTEN EN SCHOOLBESTUREN) NAAR EEN HOGER NIVEAU TE BRENGEN. DAT AL HET EEN EN ANDER IS BEREIKT OP DIT GEBIED, LAAT DEZE SELECTIE ZIEN. **TIEN SCHOOLVOORBEELDEN** DIE NAVOLGING VERDIENEN. DE RANKING IS MIN OF MEER 'AT RANDOM'.

01 DE WILGENSTAM, ROTTERDAM

Architect en advisering: Sustinno.

Prachtig voorbeeld van transformatie. Het gebouw was uit de jaren '50 en technisch afgeschreven. Gerenoveerd in acht weken tijd! Van label G naar A++. Ventilatie per lokaal, dus geen grote luchtkanalen in de school.

01

02 PRAKTIJSCHOOL DE FOCUS, HEERHUGOWAARD

Architect: Ector Hoogstad. Adviseur: DWA, DCMR en Aronson.

Voor dit project is gekozen voor een bouwteam op basis van een prestatiecontract. Ballast Nedam en Schouten Techniek tekenden voor de realisatie. Heeft een BREEAM certificaat "Very Good" behaald.

02

03 MFA PANORAMA, VEENENDAAL

Architect: Architectenbureau Marlies Rohmer. Advisering: Merosch, E&B Engineering.

Een bijzondere vorm van een gebouw met een dubbele functie: school en buurthuis. Energieneutraal gebouw waarbij de borging van deze prestatie via metingen heeft plaatsgevonden. Mooi voorbeeld van sturen op kwaliteit. Fotografe: Daria Scagliola.

03

04 MFC WESTERGEEST-TRIEMEN, KOLLUMMERLAND

Architect: Zijlstra Architecten. Adviseur: BenR, CBS de Bining, Technion.

Nog een school die BREEAM 'Very Good' scoort. Energieneutraal gebouw wat naast een school ook kinderopvang en diverse verenigingen huisvest. Opvallend is de houtskeletbouw die zichtbaar is in het gebouw.

04

05 CHRISTIAAN HUYGENS COLLEGE, EINDHOVEN

Architect: Thomas Rau. Adviseur: Volantis, Nelissen Installatie-advies.

Een VO-school waarbij de visie van de architect een grote rol heeft gespeeld. Maar het bestuur heeft zelf ook een belangrijke inbreng gehad in het energiesysteem. Het gebouw is energieleverend (Fotografie: Oskomera).

05

06

06 VELDHUIZERSCHOOL, EDE**Architect:** Jorissen Simonetti, Doetinchem.**Adviseur:** Innax.

Bij deze school is gekozen voor een integraal ontwerpproces. De visie kwam van de school zelf en samen met de adviseurs is deze uitgewerkt en ontworpen. Goed voorbeeld van passief bouwen.

07

07 ODYZEE (SO, VSO), GOES**Architect:** Rothuizen Architecten**Stedenbouwkundigen.** Adviseur: Tecodome.

Deze school had als eerste school een Passief Bouwen Keurmerk. Vanwege de doelgroep werden extra hoge eisen gesteld aan het binnenklimaat. Fotografie: Ruden Riemens.

08

08 VRIJE SCHOOL DE KLEINE PRINS, DOETINCHEM**Architect:** Mies Architectuur, Ede. Adviseur: Wiggers Ingenieurs/ Lüning Advies, en Van Dorp Installaties.

Veel aandacht voor materiaalkeuze. Sterke relatie met natuur en milieu. Gevel opgebouwd uit o.a. Duecobrick die 60 procent besparing oplevert in de productieketen.

09

09 BASISCHOOL KARIBOE, HEEMSKERK**Architect:** SP Architecten.

Bij deze school zijn de kinderen en het personeel nadrukkelijk centraal gesteld. Het hele plafond doet mee in het ventilatiesysteem, doordat het is voorzien van gaten waar de lucht doorheen komt. Dat zorgt ook voor betere akoestiek.

10

10 BASISCHOOL DE BRUG, WESTERVOORT**Architect van Hoogevest Architecten.** Adviseur Invent en 4Advies.

Met een Energieprestatie die 40 procent lager is dan de norm en de keuze voor zichtbare maatregelen laat dit project zien hoe je kinderen in aanraking kan laten komen met duurzaamheid.

RUUD VAN VLIET is zelfstandig adviseur duurzaamheid en werkt vooral voor gemeenten. Hij heeft in het verleden diverse duurzame scholenbouwprojecten begeleid. In opdracht van Het Klimaatverbond werkt hij aan de opzet van een Green Deal Energieneutrale Scholen. Het Klimaatverbond werkt aan de noodzakelijke energietransitie van fossiel naar 100 procent hernieuwbaar.

(Fotografie: Carla Kogelman)